

ARCHEOLOGIENOTA

ZWIJNAARDE TER LINDEN
(prov. OOST-VLAANDEREN)

VERSLAG VAN RESULTATEN
PROEFSLEUVENONDERZOEK

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX, Thomas
APERS

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode 2016I135

Projectcode:	2016I135
Naam erkende archeoloog:	Bart Bartholomieux
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
Locatiegegevens:	Gent, Zwijnaarde, Ter Linden (zie figuur 1 in het verslag van resultaten van het proefsleuvenonderzoek en bijlage 1 en 2 in het verslag van resultaten van het bureauonderzoek)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 103565,76, Y: 188375,95 X: 103586,03, Y: 188295,98
Kadastergegevens:	Gent, Afdeling 24 (Zwijnaarde), Sectie C, Perceel 88e (zie plan op bijlage 1)
Topografische kaart:	zie plan op bijlage 1 en 2 in verslag van resultaten bureauonderzoek en figuur 1 van het verslag van resultaten van het proefsleuvenonderzoek
Begindatum onderzoek:	30/9/2016
Einddatum onderzoek:	12/10/2016
Relevante termen thesauri:	middeleeuwen, nieuwe tijd, proefsleuvenonderzoek

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE.....	5
1.1. ONDERZOEKSOPDRACHT.....	5
1.1.1. <i>Vraagstelling.....</i>	5
1.1.2. <i>Randvoorwaarden.....</i>	6
1.1.3. <i>Geplande werken .....</i>	6
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE	8
1.2.1. <i>Motivering onderzoeksstrategie .....</i>	8
1.2.2. <i>Organisatie van het vooronderzoek.....</i>	9
1.2.3. <i>Gebruikt materiaal.....</i>	9
1.2.5. <i>Inbreng specialisten.....</i>	9
2. ASSESSMENTRAPPORT	10
2.1. METHODEN, TECHNIEKEN EN CRITERIA	10
2.2. ASSESSMENT VONDSTEN	10
2.3. ASSESSMENT STALEN	10
2.4. ASSESSMENT CONSERVATIE.....	10
2.5. ASSESSMENT SPOREN	11
2.5.1. <i>Beschrijving van de site aan het huidige oppervlak.....</i>	11
2.5.2. <i>Stratigrafie.....</i>	11
2.5.3. <i>Sporenbeschrijving.....</i>	12
2.5.3.1. <i>Volle tot post middeleeuwen .....</i>	12
2.5.3.2. <i>Ongedateerd .....</i>	15
2.6. ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED	17
2.6.1. <i>Landschappelijke ligging.....</i>	17
2.6.2. <i>Historische situering.....</i>	17
2.6.3. <i>Archeologisch kader .....</i>	17
2.6.4. <i>Datering en interpretatie .....</i>	17
2.6.5. <i>Gemotiveerde interpretatie van vondsten en sporen.....</i>	18
2.6.6. <i>Confrontatie met resultaten bureaustudie .....</i>	18
2.6.7. <i>Synthese.....</i>	19
2.7. POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	20
2.7.1. <i>Aard van de potentiële kennis .....</i>	20
2.7.2. <i>Beantwoording onderzoeksvragen .....</i>	20
2.7.3. <i>Waardering .....</i>	21
2.8. <i>Kader voor exploitatie voor potentieel op kennisvermeerdering.....</i>	22
2.9. SAMENVATTING GESPECIALISEERD PUBLIEK	23

2.10. SAMENVATTING NIET-GESPECIALISEERD PUBLIEK	24
3. BIBLIOGRAFIE	25
3.1. <i>Onuitgegeven bronnen</i>	25
4. BIJLAGEN	26
4.1. <i>Plannenlijst</i>	26
4.2. <i>Fotolijst</i>	28
4.3. <i>Overige bijlagen</i>	29

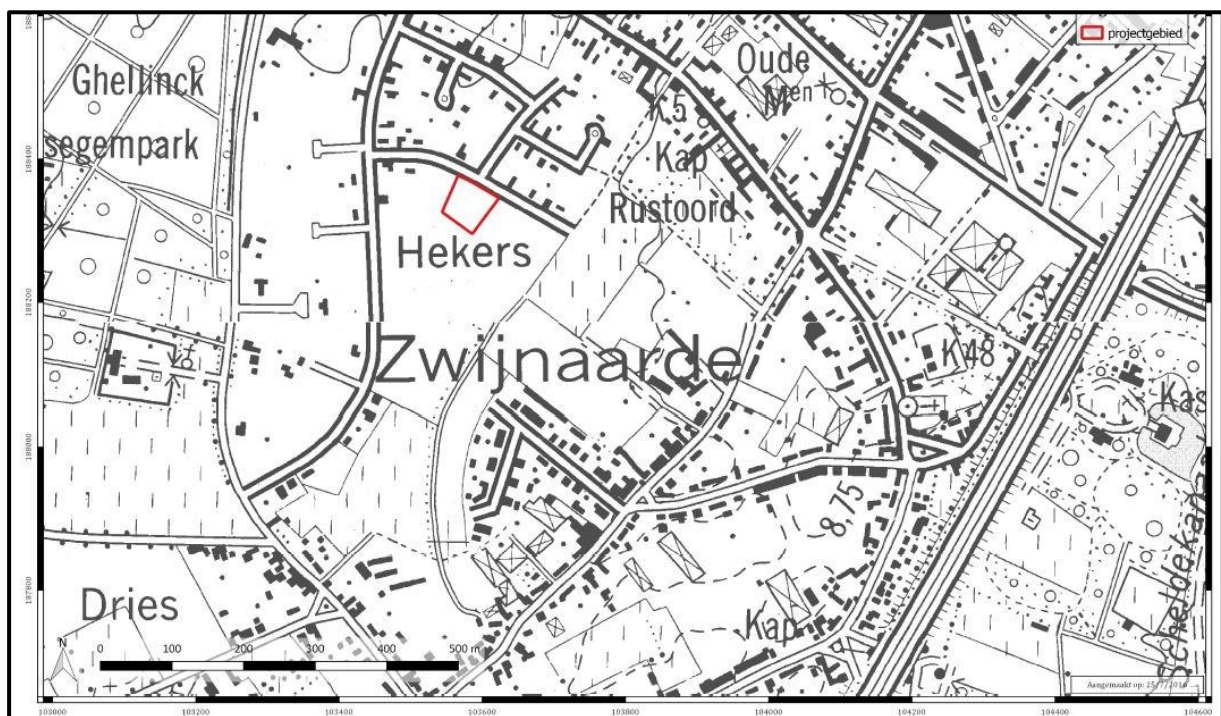
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Onderzoeksopdracht

1.1.1. Vraagstelling

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein (zie figuur 1) één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn. Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld:

- ➔ In hoeverre is de bodemopbouw intact? Zijn er tekenen van erosie?
- ➔ Is er sprake van begraven bodems?
- ➔ Zijn er archeologische sporen en/of artefacten bewaard? Zo ja, tot welke archeologische periode(s) behoren deze?
- ➔ Wat is de bewaringstoestand van de sporen en/of artefacten?
- ➔ Wat is de aard van de sporen en/of artefacten (bewoning, funerair, ambachten,...)?
- ➔ Kunnen er archeologische sites afgebakend worden?
- ➔ Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- ➔ Is er verder archeologisch onderzoek nodig? Zo ja, specificeer. Welke onderzoeksvragen dienen hierbij beantwoord te worden?

Figuur 1: Projectie van het plangebied (rode kader) op de topografische kaart (© geopunt).

1.1.2. Randvoorwaarden

Er worden 4 sleuven aangelegd:

- ➔ De sleuven zijn 1,80m breed;
- ➔ De sleuven zijn NNO-ZZW georiënteerd, haaks op de weg.
- ➔ De sleuven werden uitgebreid met kijkvensters en/of zoeksleuven.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt.

1.1.3. Geplande werken

De aanleiding voor de archeologische prospectie is de geplande ontwikkeling van het perceel door nv Invimmo. Het gaat om de bouw van twee bouwvolumes centraal op het perceel (zie plan in bijlage 4 bij verslag van resultaten bureaustudie). Elk van deze volumes zal uit een huizenrij bestaan die zelf zes eenheden omvat, telkens volledig onderkelderd tot op een diepte van ca. 3m. Daarachter zullen zich de tuinen bevinden, waarin regenwaterputten en infiltratie/buffervoorzieningen zullen geplaatst worden, eveneens tot een diepte van ca. 3m. Centraal tussen de twee bouwvolumes wordt een 4m breed pad voorzien naar het parkje. Dit zal uit grasdallen bestaan, en moet ook de bereikbaarheid voor de brandweer verzekeren, samen met een bredere draaizone grenzend aan het parkje. Onder dit pad zullen ook alle nutsleidingen en de afvoer voor de riolering aangelegd worden, wat ook een aanzienlijke bodemverstoring met zich mee zal brengen. Parkeergelegenheid wordt enkel voorzien aan de straatkant, aansluitend aan de openbare weg Ter Linden. Daar zal de wegkoffer maximaal 50cm diep uitgegraven worden. Het perceel betreft Gent, afdeling 24 (Zwijnaarde), sectie C, perceel 88e (zie plan in bijlage 3 bij verslag van resultaten bureaustudie en bijlage 1 bij dit verslag van resultaten van het proefsleuvenonderzoek), met een totale grootte van 3540m².

Gezien de uitgevoerde bureaustudie de aanwezigheid van een archeologische site niet kon uitsluiten werd voorgesteld om over te gaan op controle op het terrein via proefsleuvenonderzoek. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord,

geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen te formuleren voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Motivering onderzoeksstrategie

Gezien het bureauonderzoek niet kon uitsluiten of er al dan niet een archeologische site aanwezig was op het terrein werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek. Hierbij werden vier parallelle, 1,80m brede sleuven met een tussenafstand van niet meer dan 15m en een NNO-ZZW oriëntatie aangelegd.

Bijlage 1 is een plan waarop de verschillende sleuven geprojecteerd staan op het kadasterplan. Sleuf 1 had een oppervlakte van 82,5m², sleuf 2 85,4m², sleuf 3 85,6m² en sleuf 4 95m². Daarnaast werden enkele kijkvensters aangelegd. Kijkvenster 1 (sleuf 1) had een oppervlakte van 7,2m², kijkvenster 2 (sleuf 2) 5m² en kijkvenster 3 (sleuf 3) 11,6m². De totale onderzochte oppervlakte bedraagt op die manier 407m² of 11,5% van het plangebied.

Er werd zoveel mogelijk vondstenmateriaal gerecupereerd uit de verschillende sporen om deze te kunnen dateren. Er werden geen stalen genomen omdat de archeologische sporen er zich niet toe leenden en dit ook geen meerwaarde zou bieden voor dit onderzoek.

Figuur 2: Projectie van sleuven op het kadasterplan.

1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek

Monument Vandekerckhove nv deed beroep op de firma Maarten Bekaert voor het kraanwerk. Het terreinwerk werd uitgevoerd door veldwerkleider Thomas Apers en archeoloog-assistent Kris Van Quaethem. Aardkundige Jari Mikkelsen (GATE) stond in voor de analyse van de bodemopbouw door middel van het gedetailleerd onderzoeken van enkele profielen.

1.2.3. Gebruikt materiaal

Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m breed. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. Onmiddellijk na het uitgraven werden de sporen opgeschaafd, gefotografeerd (bordje met code ZWTE16 2016I35) en beschreven. Teneinde een goed beeld te krijgen op de bodemopbouw werd in elke sleuf minstens één wandprofiel schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Alle vondsten werden gerecupereerd per context en in een vondstenzakje gestoken samen met een vondstenkaartje. Het digitaal inmeten van de sporen en het bepalen van de hoogte van het terrein en de afgegraven niveaus (in TAW) werd gedaan met een GPS toestel.

1.2.5. Inbreng specialisten

Aardkundige Jari Mikkelsen (Gate) werd ingezet als bodemkundige om de referentieprofielen te registreren en te interpreteren.

2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Methoden, technieken en criteria

De interpretatie van de sporen is voornamelijk gebeurd op basis van de vorm, de diepte, de vulling en de erin aangetroffen vondsten. De datering van de verschillende sporen werd vooral op basis van het aardewerk bekomen.

2.2. Assessment vondsten

De assessment van de vondsten kan geraadpleegd worden in bijlage 6.

2.3. Assessment stalen

Er werden geen stalen genomen tijdens het proefsleuvenonderzoek. Er werden geen contexten aangetroffen die zich leenden tot staalname.

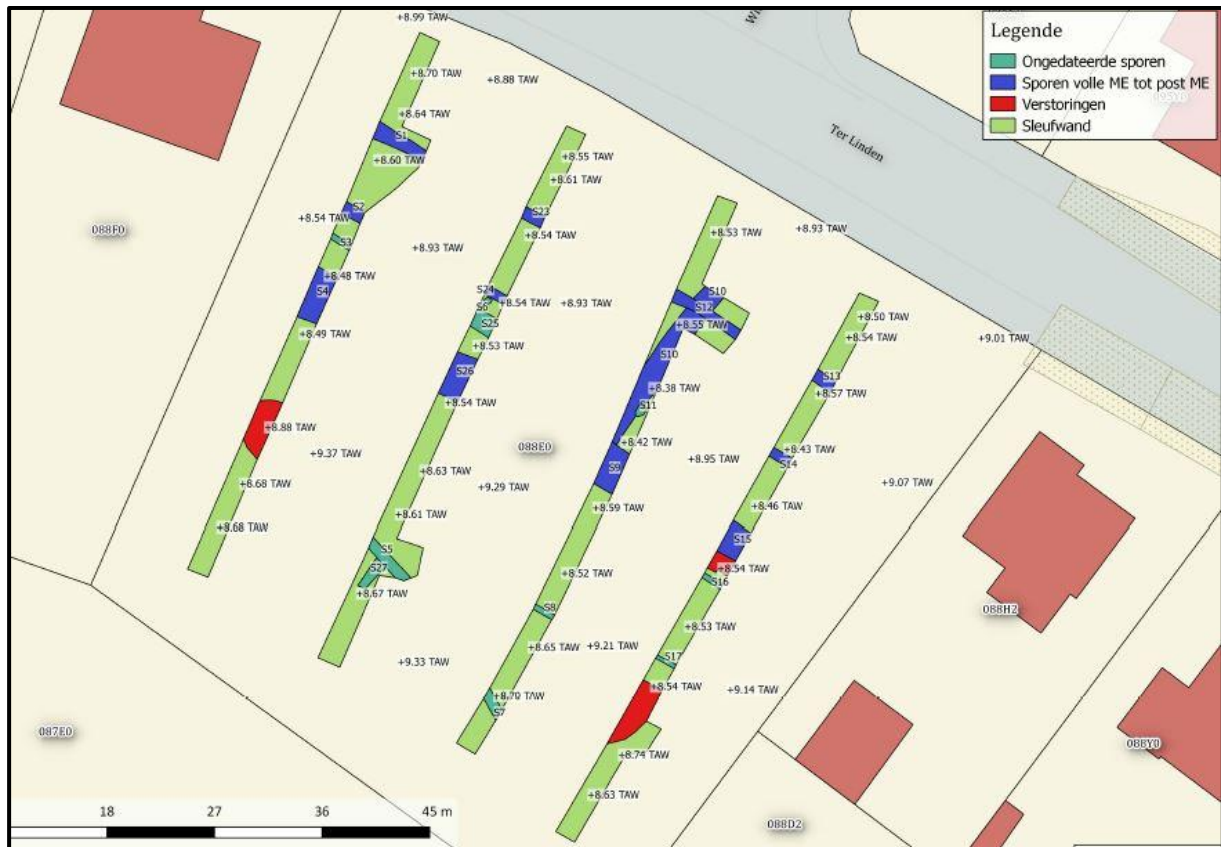
2.4. Assessment conservatie

Niet van toepassing. Er werden tijdens het veldwerk geen vondsten gedaan die zich kunnen lenen tot conservatie/stabilisatie.

2.5. Assessment sporen

De beschrijving van de sporen kan gevolgd worden op de plannen in bijlage 2 en 3 en figuren 3.

Figuur 3: Allesporenkaart met hoogtes geprojecteerd op het kadasterplan.

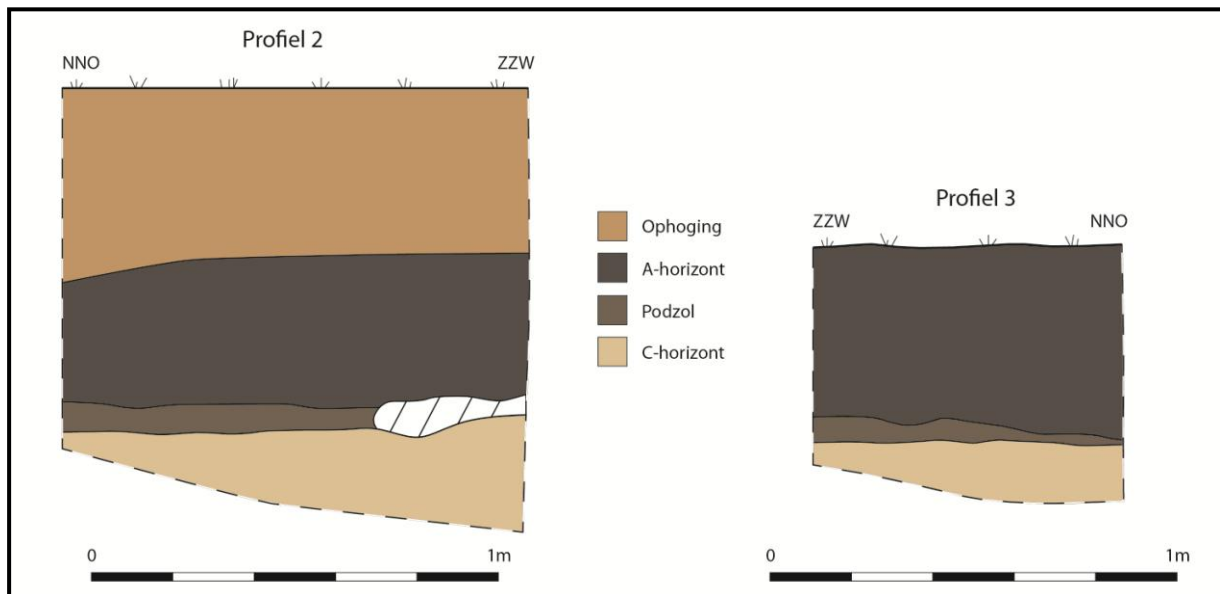
2.5.1. Beschrijving van de site aan het huidige oppervlak

Bij aanvang van het onderzoek bestond het terrein uit grasland. Het onderzoeksgebied helt licht af naar het noorden toe met een hoogte van ca. +9,25m TAW in het zuiden en +8,95m TAW in het noorden.

2.5.2. Stratigrafie

De stratigrafische bodemopbouw van het terrein bestond uit een vrij homogene donkberbruinigrijze ploeglaag (A-horizont) met net er onder de onderkant de restanten van een verstoorde podzolbodem (zie eveneens bijlage 8). Dit manifesteerde zich in vlak als een roestbruin tot zwart gevlekte bodem. Naar het zuiden toe bleek het terrein

plaatselijk wat opgehoogd te zijn. Profiel 3 (in de noordelijke hoek van sleuf 3) toont een ca. 50cm dikke ploeglaag met een 6 tot 8cm gepodzoliseerde bodem onder (zie Figuur 4). Het archeologisch vlak bevindt zich hier op +8,53m TAW. Profiel 2 (in de zuidelijke hoek van sleuf 2) toont een ca. 35cm dikke ploeglaag met daarboven een 45cm dik ophogingspakket. Ook hier kon een fijn gepodzoliseerd bandje waargenomen worden. Het archeologisch vlak bevond zich op +8,67m TAW.

Figuur 4: Tekeningen van profielen 2 en 3.

2.5.3. Sporenbeschrijving

Hieronder worden de aangetroffen sporen en structuren besproken van oud naar jong. Verschillende greppel –en grachtsegmenten die over de sleuven heen als één structuur worden besproken, worden op basis van overeenkomstige ligging, oriëntatie, breedte en vulling als dusdanig geïnterpreteerd.

2.5.3.1. Volle tot post middeleeuwen

Een aantal greppels kunnen in deze periode gedateerd worden. S10 in sleuf 3 en kijkvenster 3 is een 2m brede NW-ZO georiënteerde gracht met een homogene zeer donkere bruinig grijze vulling. Het spoor werd gecoupeerd en bleek een 50cm diep komvormig profiel te hebben (zie Figuur).

Een tweede greppel werd waargenomen in sleuven 1, 2 en 4, respectievelijk S2, 24 en 14. De greppel heeft een WNW-OZO oriëntatie met een donkerbruingrijze vulling. In

sleuf 3 werd dit spoor niet waargenomen, waarschijnlijk werd het op die plaats oversneden door S10.

S1/23/12/13 (Sleuven 1, 2, 3 en 4) is een ca. 1,2m brede , WNW-OZO georiënteerde greppel met een donkerbruingrijze, matig gebioturbeerde vulling. Bij de oversnijding met S10 in sleuf 3 werd het spoor gecoupeerd, waaruit duidelijk bleek dat S10 ouder was (zie figuur 6 en 7). Vermoedelijk moet S1/23/12/13 om die reden eerder in de post middeleeuwen gedateerd worden.

S4/26/9/15 (Sleuven 1, 2, 3 en 4) is een ca. 4m brede gracht met een donkere zwartig grijze vulling. Op basis van het gerecupereerde materiaal wordt het spoor eerder in de postmiddeleeuwen gedateerd. Het betreft hier een perceelsgracht die samenvalt met een perceelsgrens die op historische kaarten staat afgebeeld. Reeds op de ‘figuratieve kaart’ van 1683 is deze te zien (zie plan in bijlage 12 bij verslag van resultaten bureaustudie), alsook op de jongere kaarten en de historische luchtfoto’s tot en met 1977. Op de Atlas der Buurtwegen (1841) valt de gracht perfect samen met de grens op de kaart (zie bijlage 5).

Figuur 5: Coupe op S10.

Figuur 6: Zicht op de oversnijding van S12 en S10.

Figuur 7: Coupe op S10 en S12 waarbij S12 duidelijk jonger is.

2.5.3.2. Ongedateerd

Diverse sporen konden niet gedateerd worden. Op basis van de vulling kunnen voornamelijk de greppels waarschijnlijk tot de middeleeuwse periode ingedeeld worden, maar dit kan niet met zekerheid gesteld worden.

Greppels

S3 was een smal (0,5m) greppeltje met grijze sterk gebioturbeerde vulling. Op dezelfde hoogte werd in sleuf 2 S25 geregistreerd. Dit spoor had echter een eerder bruine vulling en was bovendien 1,6m breed. De twee sporen kunnen bijgevolg niet direct op basis van fysieke kenmerken aan elkaar gelinkt worden.

S5/7 (sleuven 2 en 3 en kijkvenster 2) betreft een 1m brede greppel met een sterk gebioturbeerde zeer donkere zwartig grijze vulling. Het spoor had een NW-ZO oriëntatie. Een coupe toonde een komvormig 24cm diep uitgegraven profiel (zie figuur 8).

S27 takte hiervan af in sleuf 2. Deze greppel was echter vaag waar te nemen en kon slechts enkele meters gevolgd worden.

S8/17 (sleuven 3 en 4) was een greppeltje met een breedte van 50cm en een WNW-OZO oriëntatie met een donkerbruine vulling. Het spoor werd in sleuven 1 en 2 niet waargenomen.

S16 in sleuf 4 werd geregistreerd als een 45cm breed greppeltje met zwaar gebioturbeerde donkerbruine vulling.

Figuur 8: Coupe op greppel S5/7 in sleuf 3.

Paalsporen/kuilen

S6 (sleuf 2) had een afgerond vierkante vorm met donkerbruingrijze vulling.

S11 (sleuf 3) was eerder rechthoekig met scherpe afgelijnde donkerbruine vulling.

2.6. Assessment onderzochte gebied

2.6.1. Landschappelijke ligging

Zie hoofdstuk 2.1. in het verslag van resultaten bureaustudie.

2.6.2. Historische situering

Zie hoofdstuk 2.2. in het verslag van resultaten bureaustudie.

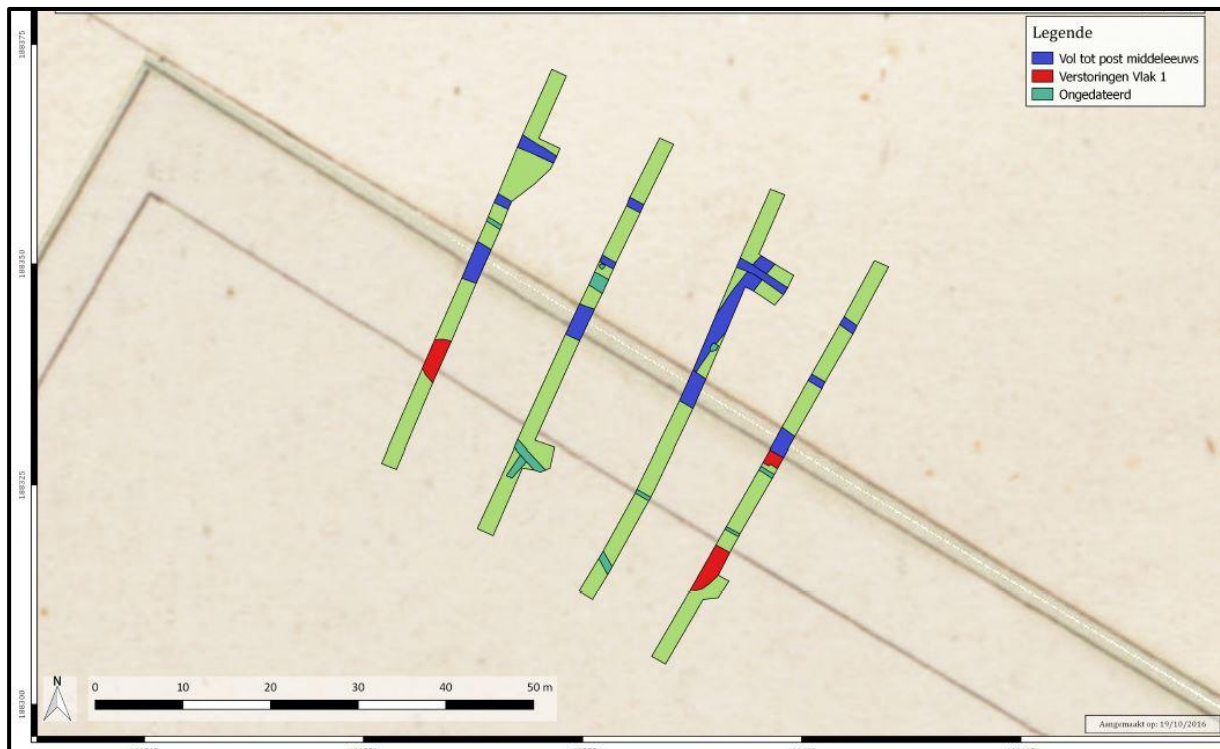
2.6.3. Archeologisch kader

Zie hoofdstuk 2.3. in het verslag van resultaten bureaustudie.

2.6.4. Datering en interpretatie

Op het onderzoeksterrein werd een droge zandgrond aangetroffen met een 50 tot 80cm dikke ploeglaag. Bij de overgang naar de C-horizont werd de onderkant van de aanrijkingshorizont van een podzolbodem geregistreerd. Het archeologisch niveau bevond zich in het noordelijk deel op ca. +8,50m TAW, in het zuidelijk deel op ca. +8,65m TAW.

De aangetroffen sporen bestaan voornamelijk uit greppelstructuren die op basis van het weinige vondstenmateriaal in de middeleeuwse –en post middeleeuwse periode worden gedateerd. De 4m brede perceelsgracht S4/26/9/15 die werd aangetroffen, kan teruggevonden worden op de historische kaarten en op een luchtfoto van 1977. Op de kaart der buurtwegen komt de projectie zelf perfect overeen (zie bijlage 5 en figuur 9).

Figuur 9: Projectie van het sporenplan op de kaart der Buurtwegen.

2.6.5. Gemotiveerde interpretatie van vondsten en sporen

Binnen het plangebied werden voornamelijk greppels aangesneden. Het merendeel van deze structuren had een WNW-OZO oriëntatie met een vrij gelijkaardige vulling. De sporen kunnen slechts zeer ruim gedateerd worden tussen de volle en post middeleeuwen. Het weinige vondstenmateriaal laat preciezere dateringen niet toe. De greppels kunnen geïnterpreteerd worden als oude perceelsafbakeningen of afwateringsgreppels. Eén gracht valt samen met een perceelsgrens die op de historische kaarten staat afgebeeld. Naast de greppels werden nog twee paalsporen of kleine kuiltjes aangetroffen, waarschijnlijk in dezelfde periode te dateren.

2.6.6. Confrontatie met resultaten bureaustudie

Op basis van de bureaustudie werd gesteld dat het terrein tot op heden nog niet verstoord werd, wat kans gaf op mogelijke archeologische sporen. Het terrein bleek inderdaad slechts door landbouwactiviteiten verstoord en in de sleuven werd een gaaf archeologisch vlak geregistreerd, bestaande uit een gelige zandgrond die plaatselijk wel sterk gebioturbeerd was.

Dat het terrein in het verleden voornamelijk als landbouwgrond of weiland is gebruikt blijkt ook uit de aangetroffen archeologische sporen. Er werden bijna uitsluitend afwaterings -en/of perceelsgreppels aangetroffen. Deze zijn te dateren tussen de volle en post middeleeuwen. De 4m brede perceelsgracht is terug te vinden op de verschillende beschikbare historische kaarten en luchtfoto's.

2.6.7. Synthese

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem heeft duidelijkheid verschaft omtrent de aan- of afwezigheid van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied. Hoewel er wel degelijk archeologische sporen ontdekt werden, zijn deze echter niet van dien aard om een verder uitgebreid archeologisch vervolgonderzoek te adviseren.

De archeologische sporen bevestigen wat in de bureaustudie werd neergeschreven betreffende het plangebied, namelijk dat de gronden lang als landbouwgrond of weiland werden gebruikt. De greppels zijn de archeologische overblijfselen die als afwatering/begrenzing van de percelen dienden.

2.7. Potentieel op kennisvermeerdering

2.7.1. Aard van de potentiële kennis

De kennisvermeerdering na dit archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat er ten eerste uit dat er nu duidelijkheid is verkregen omtrent de summiere overblijfselen van archeologische sporen op het onderzoeksgebied. De voornaamste reden hiervoor is dat het terrein lang als landbouwgrond of weiland werd gebruikt.

2.7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

- ➔ In hoeverre is de bodemopbouw intact? Zijn er tekenen van erosie?
De bodemprofielen tonen aan dat er zich oorspronkelijk een podzolbodem bevond op het onderzoeksterrein. Deze is echter grotendeels verstoord door de ploeglaag en slechts de onderkant van de aanrijkingshorizont is bewaard. Er zijn geen tekenen van erosie waargenomen.
- ➔ Is er sprake van begraven bodems?
Zie hierboven.
- ➔ Zijn er archeologische sporen en/of artefacten bewaard? Zo ja, tot welke archeologische periode(s) behoren deze?
Er werden in de sleuven archeologische sporen geregistreerd, voornamelijk greppelstructuren. Aardewerk uit deze sporen wordt in de volle tot post middeleeuwen gedateerd.
- ➔ Wat is de bewaringstoestand van de sporen en/of artefacten?
De aangetroffen sporen zijn goed bewaard en duidelijk leesbaar. Het aangetroffen vondstenmateriaal is schaars en gefragmenteerd.
- ➔ Wat is de aard van de sporen en/of artefacten (bewoning, funerair, ambachten,...)?
Er werden voornamelijk greppelstructuren aangetroffen met een perceelsbegrenzende en/of afwateringsfunctie. Het weinige vondstenmateriaal bestaat uit fragmenten dat van huiswaar afkomstig is en uit enkele brokken bouwmetaal. Daarnaast werden twee geïsoleerde paalsporen geregistreerd.
- ➔ Kunnen er archeologische sites afgebakend worden?

De aangetroffen archeologische structuren laten niet toe een archeologische site af te bakenen.

➔ Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Er kan geen specifieke relatie tussen de bodem en de archeologische sporen aangehaald worden.

➔ Is er verder archeologisch onderzoek nodig? Zo ja, specificeer. Welke onderzoeksvragen dienen hierbij beantwoord te worden?

De aangetroffen archeologische structuren zijn niet van die aard dat verder archeologisch onderzoek noodzakelijk is. De greppelstructuren zijn relictten van vroegere landbouwactiviteiten. Er zijn geen aanwijzingen dat er op het onderzoeksterrein bewoning of andere activiteiten hebben plaatsgevonden die de moeite waard zouden zijn verder te onderzoeken.

2.7.3. Waardering

De prospectie met ingreep in de bodem leverde het bewijs dat de gronden vermoedelijk lang in gebruik waren als landbouwgrond. Het potentieel tot kennisvermeerdering van deze waargenomen archeologische sporen wordt als dermate laag ingeschat dat een vervolgonderzoek niet wordt geadviseerd.

2.8. Kader voor exploitatie voor potentieel op kennisvermeerdering

Een verder onderzoek betreffende het plangebied is niet noodzakelijk en zou niet leiden tot een vermeerdering van de kennis.

2.9. Samenvatting gespecialiseerd publiek

In het kader van de geplande ontwikkeling van het onderzoeksterrein aan Ter Linden te Zwijnaarde, werd door de firma Monument Vandekerckhove nv een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. De voorafgaande bureaustudie kon immers niet uitsluiten of er een archeologische site aanwezig was op het terrein. In totaal werden op het plangebied 4, NO-ZW georiënteerde sleuven aangelegd, teneinde de bewaringsgraad en waarde van de archeologische resten te kunnen inschatten. De bodemprofielen toonden een zandige bodem met 50 tot 80cm dikke ploeglaag met daaronder de net bewaarde onderkant van een podzolbodem. Het proefsleuvenonderzoek leverde voornamelijk greppelstructuren op die in de volle tot post middeleeuwen kunnen gedateerd worden. Het gaat waarschijnlijk om perceelsbegrenzing of afwatering. Wegens het gebrek aan sporen van bewoning of activiteiten andere dan landbouw wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd.

2.10. Samenvatting niet-gespecialiseerd publiek

In het kader van de geplande ontwikkeling van het onderzoeksterrein aan Ter Linden te Zwijnaarde, werd door de firma Monument Vandekerckhove nv een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. De voorafgaande bureaustudie kon immers niet uitsluiten of er een archeologische site aanwezig was op het terrein. In totaal werden op het plangebied 4, NO-ZW georiënteerde sleuven aangelegd, teneinde de bewaringsgraad en waarde van de archeologische resten te kunnen inschatten. De bodemprofielen toonden een zandige bodem met 50 tot 80cm dikke ploeglaag met daaronder de net bewaarde onderkant van een podzolbodem. Het proefsleuvenonderzoek leverde voornamelijk greppelstructuren op die in de volle tot post middeleeuwen kunnen gedateerd worden. Het gaat waarschijnlijk om perceelsbegrenzing of afwatering. Wegens het gebrek aan sporen van bewoning of activiteiten andere dan landbouw wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd.

3. BIBLIOGRAFIE

3.1. Onuitgegeven bronnen

ACKE B., BARTHOLOMIEUX B., VAN DE VIJVER M., 2016. *Archeologienota Zwijnaarde Ter Linden (prov. Oost-Vlaanderen). Verslag van resultaten bureauonderzoek*, Ingelmunster.

4. BIJLAGEN

4.1. Plannenlijst

Projectcode	2016F115
Onderwerp	Plannenlijst
Plannnummer	Figuur 4
Type	Profielplan
Onderwerp	Profiel 2 en 3 (resp. in sleuf 2 en 3)
Aanmaakschaal	1/20
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	5/10/2016
Plannnummer	Bijlage 1
Type	Inplanting sleuven op kadasterplan
Onderwerp	Sleuvenplan
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/10/2016
Plannnummer	Bijlage 2
Type	Gefaseerde allesporenkaart
Onderwerp	Sporen
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/10/2016
Plannnummer	Bijlage 3
Type	Hoogtewaarden op sporenkaart
Onderwerp	Sporen en hoogtes
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/10/2016
Plannnummer	Bijlage 4
Type	Archeologische kaart
Onderwerp	CAI
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/10/2016
Plannnummer	Bijlage 5

Type	Historisch plan
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Atlas der buurtwegen
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/10/2016
Plannnummer	Bijlage 6
Type	tekst
Onderwerp	Assessment aardewerk
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/10/2016
Plannnummer	Bijlage 7
Type	tekst
Onderwerp	Dagrapport
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/9/2016
Plannnummer	Bijlage 8
Type	tekst
Onderwerp	Bodemkunde
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

4.2. Fotolijst

Projectcode	2016F115
Onderwerp	Fotolijst
ID	Figuur 5
Type	Coupefoto
Vervaardiging	Digitaal
Datum	30/9/2016
Werkput	Sleuf 3
ID	Figuur 6
Type	Vlakfoto
Vervaardiging	Digitaal
Datum	30/9/2016
Werkput	Sleuf 3
ID	Figuur 7
Type	Coupefoto
Vervaardiging	Digitaal
Datum	30/9/2016
Werkput	Sleuf 3
ID	Figuur 8
Type	Coupefoto
Vervaardiging	Digitaal
Datum	30/9/2016
Werkput	Sleuf 3
Spoor	Coupefoto

4.3. Overige bijlagen

Voor de overige lijsten wordt verwezen naar de digitale database van dit project, te raadplegen via:

<http://monarcho.be/web/monument/archeologie/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22ed4a1e4a-d386-4301-8b25-a68e00ebc430%22%7D>

Prospectie Zwijnaarde Ter Linden - Bijlage 1: Inplanting sleuven op kadasterplan

2016I35

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Sleuven

Ter Linden

Gemberstraat

Wittebroodhof

Sleuf 1

Sleuf 2

Sleuf 3

Sleuf 4

Aangemaakt op: 19/10/2016

Prospectie Zwijnaarde Ter Linden - Bijlage 2: Gefaseerde allesporenkaart

2016I35

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: Monument Vandekerckhove, geopunt

Legende

- Sleufwand
- Verstoringen
- Ongedateerde sporen
- Sporen volle ME tot post ME

Aangemaakt op: 19/10/2016

188375

188350

188325

103525

103550

103575

103600

103625

Prospectie Zwijnaarde Ter Linden - Bijlage 3: Hoogtes op sporenplan

2016I35

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

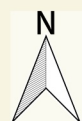
Legende

- Ongedateerde sporen
- Sporen volle ME tot post ME
- Verstoringen
- Sleufwand

188375

188350

188325

103525

103550

103575

103600

103625

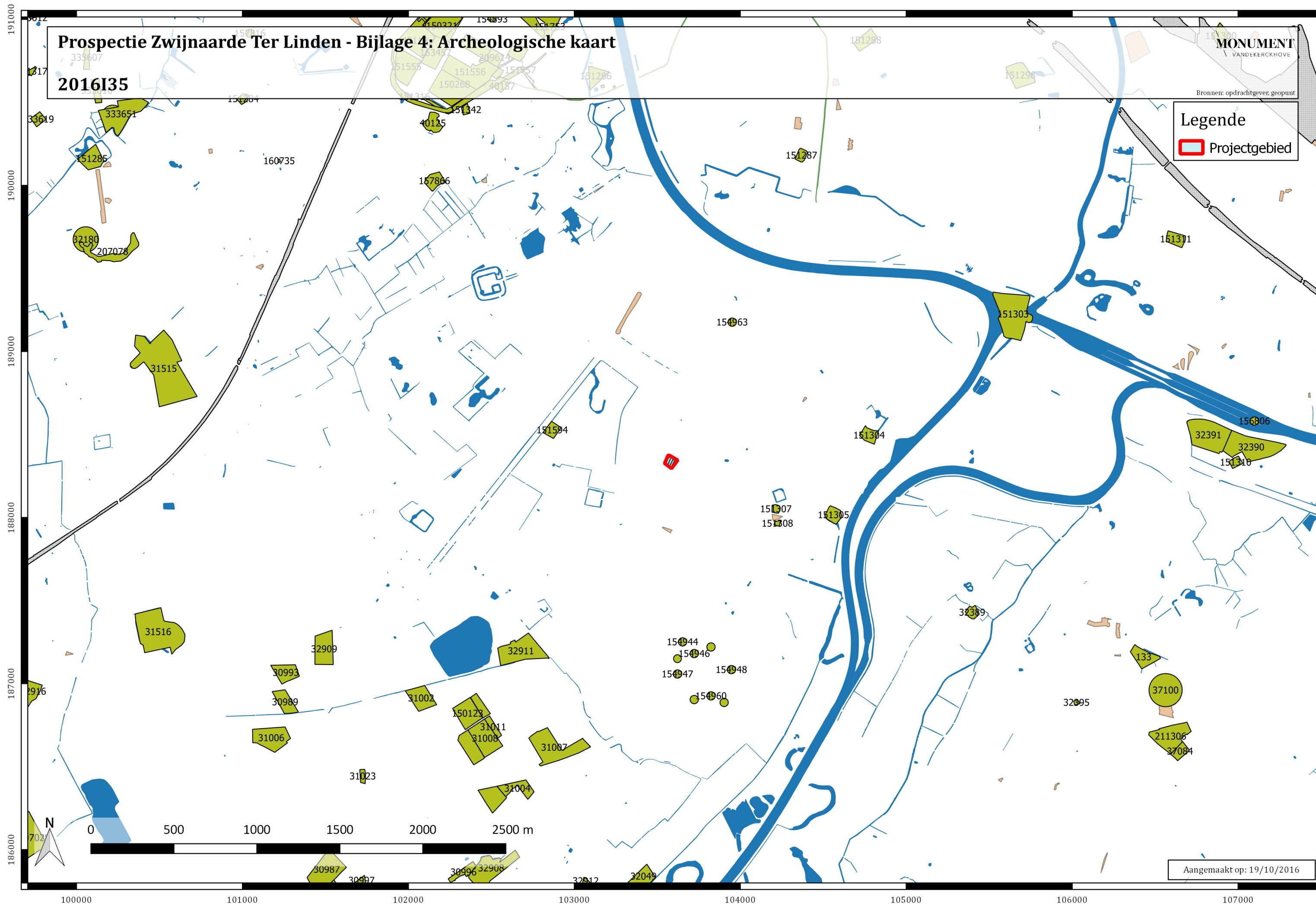
Aangemaakt op: 19/10/2016

2016I35

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

 Projectgebiet

Prospectie Zwijnaarde Ter Linden - Bijlage 5: Atlas der buurtwegen

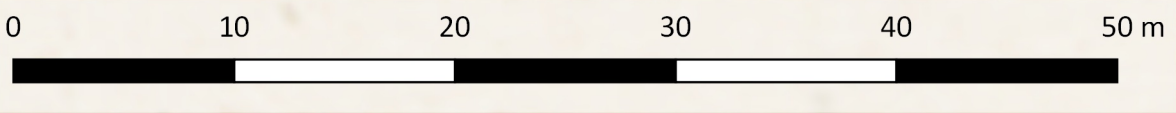
2016I35

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Vol tot post middeleeuws
- Verstorings Vlak 1
- Ongedateerd

Aangemaakt op: 19/10/2016

Assessment materiaal Zwijnaarde Ter Linden

1. Administratieve gegevens

Provincie: Oost-Vlaanderen

Gemeente/deelgemeente: Zwijnaarde

Site: ZWTE16, 2016I35

Inventarisnummer(s): 1, 2 en 3

Datum: 05/10/2016

Erkend archeoloog: Bart Bartholomieux

Uitvoerder assessment: Thomas Apers

2. Omschrijving opdracht

De aanleiding voor de archeologische prospectie is de geplande ontwikkeling van het perceel door nv Invimmo. Het gaat om de bouw van twee bouwvolumes centraal op het perceel (zie plan in bijlage 4 bij verslag van resultaten bureaustudie). Elk van deze volumes zal uit een huizenrij bestaan die uit zes eenheden bestaat, telkens volledig onderkelderd tot op een diepte van ca. 3m. Daarachter zullen zich de tuinen bevinden, waarin regenwaterputten en infiltratie/buffervoorzieningen zullen geplaatst worden, eveneens tot een diepte van ca. 3m. Centraal tussen de twee bouwvolumes wordt een 4m breed pad voorzien naar het parkje. Dit zal uit grasdallen bestaan, en moet ook de bereikbaarheid voor de brandweer verzekeren, samen met een bredere draaizone grenzend aan het parkje. Onder dit pad zullen ook alle nutsleidingen en de afvoer voor de riolering aangelegd worden, wat ook een aanzienlijke bodemverstoring met zich mee zal brengen. Parkeergelegenheid wordt enkel voorzien aan de straatkant, aansluitend aan de openbare weg Ter Linden. Daar zal de wegkoffer maximaal 50cm diep uitgegraven worden. Het perceel betreft Gent, afdeling 24 (Zwijnaarde), sectie C, perceel 88e (zie plan in bijlage 3 bij verslag van resultaten bureaustudie), met een totale grootte van 3540m².

Aangezien op basis van de bureaustudie niet duidelijk was of er zich al dan niet een archeologische site bevond binnen het projectgebied werd voorgesteld om een archeologische prospectie in de vorm van proefsleuven uit te voeren. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

3. Assessment aardewerk –S10

3.1 Context en tafonomie

Werkput/zone: Sleuf 3

Spoornummer: 10

Stratigrafie en relatie met andere sporen: Het spoor betreft een NW-ZO georiënteerde greppel onder een A-horizont.

Inventarisnummer(s): 1

Context: greppel

Uitvoerder assessment: Thomas Apers

Tekening: /

Foto:

Figuur 1: Fragment grijs aardewerk.

3.2 Methodiek

Scherf gewassen, gedetermineerd en gewogen.

3.3 Verzamelwijze

Gerecupereerd bij couperen van het spoor.

3.4 Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: zeer weinig (46g)

Groepen: Grijs aardewerk

Homogeniteit/heterogeniteit: homogene context

Fragmentatiegraad: vrij gefragmenteerd, slechts 1 bodemfragment

Vormenspectrum: niet herkenbaar

Deklagen en decoratie: /

Stempels en andere merken: /

Dateerbare elementen: Bodemfragment is voorzien van standvinnen, aan de zijkant van boven naar beneden aangebracht.

Productiesporen: /

Slijtage, brand- en kooksporen, voedselresten: /

Bewaringstoestand: goed

Aanvullende opmerkingen: /

3.5 Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: late 12de -16de eeuw

Tafonomische groep: Huishoudelijk afval

Argumentatie en opmerkingen: de weinige gebruikssporen wijzen erop dat het huishoudelijk afval betreft. De context waarin het aardewerk gevonden is wijst erop dat het aardewerk na het gebruik kapot gegaan is en weggegooid.

Wetenschappelijk potentieel: Het aardewerk is bruikbaar voor een datering van de context en de site in het algemeen, hoewel de datering zeer breed is.

Verder onderzoek nodig? Nee, enkel basisverwerking

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

4. Assessment aardewerk –S12

4.1 Context en tafonomie

Werkput/zone: Sleuf 3

Spoornummer: 12

Stratigrafie en relatie met andere sporen: Spoor betreft een WNW-OZO georiënteerde greppel onder een A-horizont

Inventarisnummer(s): 2

Context: Greppel

Uitvoerder assessment: Thomas Apers

Tekening: /

Foto: /

4.2 Methodiek

Scherven gewassen, gedetermineerd en gewogen.

4.3 Verzamelwijze

Gerecupereerd bij couperen spoor.

4.4 Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: weinig (181g)

Groepen: Bouwmateriaal (2)

Vormenspectrum: /

Homogeniteit/heterogeniteit: homogeen

Bewaringskwaliteit: matig

Fragmentatiegraad: gefragmenteerd, het betreft kleine fragmenten

Stempels en andere merken: /

Decoratie: /

Dateerbare elementen: /

Residueel en intrusief materiaal: /

Aanvullende opmerkingen: /

4.5 Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: late tot post middeleeuwen

Tafonomische groep: bouw materiaal

Argumentatie en opmerkingen: 1 fragment is afkomstig van een baksteen, het andere van een tegel.

Bijzondere kenmerken: /

Wetenschappelijk potentieel: Het aardewerk heeft door de fragmentatiegraad en het gebrek aan dateerbare elementen weinig wetenschappelijk potentieel.

Verder onderzoek nodig? Nee

Conservatie nodig? Geen specifieke maatregelen nodig

Aanvullende opmerkingen: /

5. Assessment aardewerk – S26

5.1 Context en tafonomie

Werkput/zone: Sleuf 2

Spoornummer: 26

Stratigrafie en relatie met andere sporen: Het spoor betreft een WNW-OZO georiënteerde gracht onder een A-horizont.

Inventarisnummer(s): 3

Context: gracht

Uitvoerder assessment: Thomas Apers

Tekening: /

Foto: /

5.2 Methodiek

Scherven gewassen, gedetermineerd en gewogen.

5.3 Verzamelwijze

Gerecupereerd tijdens aanleg van de sleuf.

5.4 Inventaris

Inschatting van de hoeveelheid materiaal per soort en groep: weinig (172g)

Groepen: Bouwmateriaal (5), Rood aardewerk met glazuur (1)

Vormenspectrum: /

Homogeniteit/heterogeniteit: homogeen

Bewaringskwaliteit: slecht

Fragmentatiegraad: grote fragmentatie, het betreft kleine fragmenten

Stempels en andere merken: /

Decoratie: 1 scherf is voorzien van glazuur aan binnen –en buitenkant.

Dateerbare elementen: /

Residueel en intrusief materiaal: /

Aanvullende opmerkingen: /

5.5 Interpretatie en aanbevelingen:

Datering: Late tot post middeleeuwen

Tafonomische groep: Bouwmateriaal

Residueel of intrusief materiaal: /

Argumentatie en opmerkingen: /

Bijzondere kenmerken: /

Wetenschappelijk potentieel: Door de fragmentatiegraad en het ontbreken van dateerbare elementen hebben de scherven weinig wetenschappelijk potentieel.

Verder onderzoek nodig? Nee

Conservatie nodig? Nee

Aanvullende opmerkingen: /

6. Fotolijst assessment

Projectcode	2016F115
Onderwerp	Fotolijst
ID	Figuur 1
Type	Vondstfoto
Vervaardiging	Digitaal
Datum	5/10/2016
Werkputnummer	3
Vlaknummer	/
Spoornummer	S10
Profielnummer	
Context	Gracht
Vondstnummer	1

WERFNR.	OPGRAVING	AFKORTING	PROJECTCODE	
A3284	Zwijnaarde – Ter Linden 2016	ZWTE16	2016I135	

DAGRAPPORT

DATUM	30/9/2016

WEERSOMSTANDIGHEDEN	
Voormiddag	Droog en zonnig
Namiddag	Droog en zonnig

MEDEWERKERS NAAM	MEDEWERKERS HANDTEKENING
Thomas Apers	
Kris Van Quathem	

ONDERAANNEMERS	NAAM + GEWERKTE UREN
Maarten Bekaert	8u

BEZOEKERS	
Jari Mikkelsen	10u – 12u

OPMERKINGEN
Referentieprofiel vertoont sporen van podzolbodem

Ter Linden, Zwijnaarde

Aardkundige observaties

20-10-2016

GATE Eindeken 18, 9940 Evergem

Jari Hinsch Mikkelsen, Nina Hinsch Mikkelsen & Pieter Laloo

KENMERKEN	
Site	
Type	Proefsleuvenonderzoek
Arch. Periode(n)	
Opdrachtgever	Monument Vandekerckhove
Vergunninghouder	Thomas Apers
Oppervlakte	
Veldwerk	30/9/2016
Rapportage	20/10/2016
Ref. nr.	2016-JM-Nota10
Auteur(s)	Jari Hinsch Mikkelsen, Nina Hinsch Mikkelsen & Pieter Laloo

1. Inleiding

In een residentiële woonwijk van Zwijnaarde zal één van de laatste braakliggende terreinen volgebouwd worden. Voorafgaand aan deze werken werd een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waarop aardkundige observaties werden gedaan.

2. Bodemkundige observaties

Het projectgebied is vrij klein. Alle sleuven werden doorlopen met oog voor de bodemkundige opbouw. Uiteindelijk werd aan het zuidelijke uiteinde van sleuf 2 een referentieprofiel opgekuist, beschreven volgens de code van goede praktijk en geïnterpreteerd.

Figuur 1. Foto van het referentieprofiel. De horizonten zijn aangeduid.

2.1 Sleuf 2, bodemprofiel PR2

Dit referentieprofiel bestaat uit 6 horizonten. Bovenaan vinden wij de huidige ploeglaag. Deze is ontwikkeld in opgehoogd materiaal waarvan H2 een restant is. Het ophogingsmateriaal is vergelijkbaar met H6 wat doet vermoeden dat bij grondwerken op een nabijliggend perceel grond werd gerecupereerd om de lager liggende zones te verhogen. De huidige oppervlaktehorizont is waarschijnlijk maar één keer geploegd geweest. Hierdoor is de ondergrens nog steeds golvend. Indien de bodem meerdere keren geploegd zou zijn geweest dan zou de ondergrens recht zijn.

H3 is de originele ploeglaag. Er is sprake van een vrij humusrijke A-horizont van 34cm dikte, hoewel H4 eerder bij de originele ploeglaag kan gerekend worden. H4 is een zone van bioturbatie waar materiaal van H5-6 werd gemengd met materiaal van H3.

H5 zijn de restanten van de humusaanrijkingshorizont die typerend is voor podzolen. Dit geeft een indicatie van de originele bodemontwikkeling op deze locatie, dan wel ten tijde van voor de intensieve landbouw die H3 vertegenwoordigt.

Lokaal werd tertiair zand waargenomen onderaan in de sleuven. Het dekzand is dus relatief ondiep op deze locatie.

Figuur 2.   **Zicht op sleuf 2 waarin de referentieprofiel werd bestudeerd.**

2.2 Conclusies en advies

Het bodemlandschap is relatief diep verstoord door eeuwen van landbouw. Hierdoor is op enkele restanten na de originele podzolbodem verdwenen. Dat de podzol hier maar ondiep is ontwikkeld, is waarschijnlijk het resultaat van het ondiepe tertiaire substraat al dan niet in combinatie met een matig hoge watertafel. Ondiepe sporen zijn in de ploeglaag verdwenen alsook oppervlaktevondsten. Matig diepe en diepe archeologische sporen zullen nog aanwezig zijn.

Bij een archeologisch vervolgonderzoek is het niet nodig om verder aardkundige observaties van het bodemlandschap te verrichten. De erkende archeoloog kan uiteraard altijd beroep doen op een aardkundige interventie indien er bij de opgraving complexe moeilijk te interpreteren stratigrafische of bodemkundige lagen voorkomen.

Tabel: Profielbeschrijving van sleuf 2 profiel PR2

Projectcode:	2016I35				Coördinaten:		
Type onderzoek:	Proefsleuvenonderzoek				Hoogte:		
Datum:	30/09/2016				Classificatie:	Zch	
Het weer:	Zon met wolken; 18°C				Landgebruik:	Braakliggend	
Aardkundige:	Jari Mikkelsen				Vegetatie:	Grassen en kruiden	
Profiel	Horizont		Diepte (cm)		Onderkant	Ondergrens	
Nr.	Nr.	Symbool	begin	eind	bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
SL2PR2	1	Ap1	0	24	J	duidelijk	gegolfed
	2	A	24	35	J	abrupt	recht
	3	Ap2	35	69	J	abrupt	recht
	4	Bbi	69	77	J	abrupt	onregelmatig
	5	B(h)	77	82	J	duidelijk	gebroken
	6	Bg	77	108	N		
Kleur		Vlekken			Structuur		
visueel	homogeniteit	Munsell	Type	Kleur	Frequentie	Helderheid	
grijsbruin	homogeen	10YR 4/3					single grain
bruinbeige	heterogeen	2,5Y 7/4					single grain
donkerbruin	homogeen	10YR 4/2					single grain
donkerbruin	heterogeen	10YR 4/3					single grain
licht bruin	heterogeen	10YR 5/4					single grain
licht geelbeige	heterogeen	10YR 6/6	oxido	oranje& roest	matig veel	duidelijk	single grain
Klei%	Textuur	Vochtigheid	Cementatie	Kalk	Andere fenomenen/Opmerkingen		
	Zand%	code	(D/V/N)				
		Z	vochtig	N	Opgehoogd		
		Z	vochtig	N	Opgehoogd		
		Z	vochtig	N			
		Z	vochtig	N			
		Z	vochtig	N	restant		
		Z	vochtig	N			